

POWIATOWY URZĄD PRACY W PRUDNIKU

48-200 Prudnik, ul. Jagiellońska 21

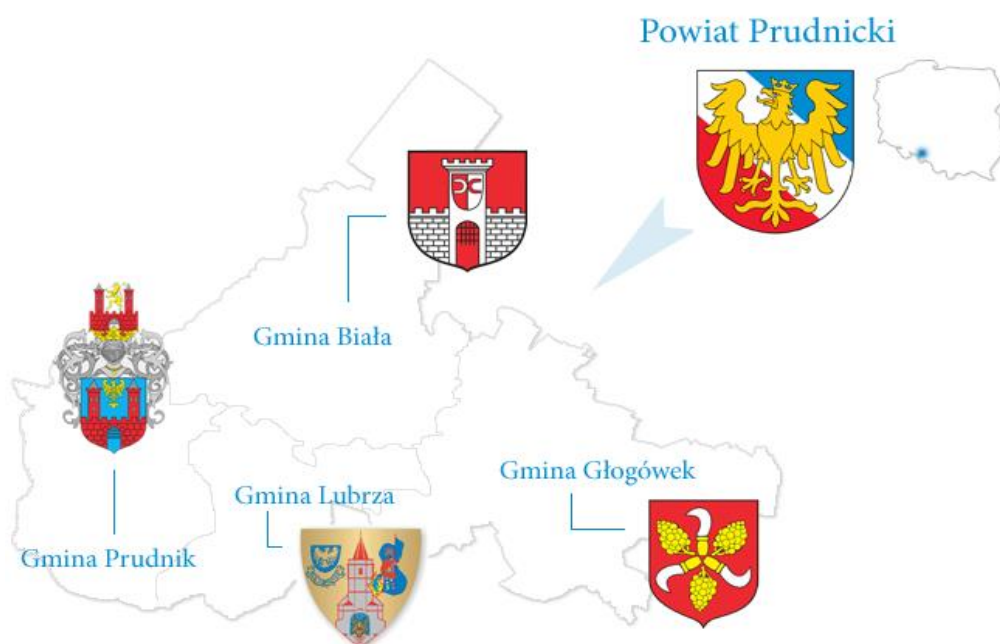
tel. 77 436 23 04 ; 77 436 99 99

fax 77 436 99 88

e-mail: pup@pup-prudnik.pl

Druk nr 1106

***„Bezrobocie na terenie Gminy Prudnik
oraz analiza lokalnego rynku pracy”***

*Prudnik
maj 2022 r.*

W okresie ostatnich dwóch lat rynek pracy – zarówno ten lokalny jak i krajowy - przechodził znaczne zmiany. Pandemia Covid-19 wpłynęła na funkcjonowanie pracodawców, pracowników oraz instytucji rynku pracy. Urzędy pracy zostały obarczone nowymi zadaniami związanymi z wypłatą wsparcia w ramach tzw. „tarczy antykryzysowej”. Wspieraliśmy w tym okresie przedsiębiorców z terenu powiatu prudnickiego. Dzięki dobrej organizacji i współpracy w latach 2020-2021 lokalni przedsiębiorcy i pracodawcy otrzymali wsparcie w łącznej wysokości ponad 20 mln zł. Udało się utrzymać większość miejsc pracy, a wzrost stopy bezrobocia okazał się przejściowy.

W tym czasie zmienił się również system obsługi klientów urzędu pracy. Spotkania bezpośrednio były ograniczane do minimum. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi prowadzili zdalne rozmowy z osobami bezrobotnymi. Aktualnie sytuacja uległa normalizacji i realizowane są wizyty bezpośrednio.

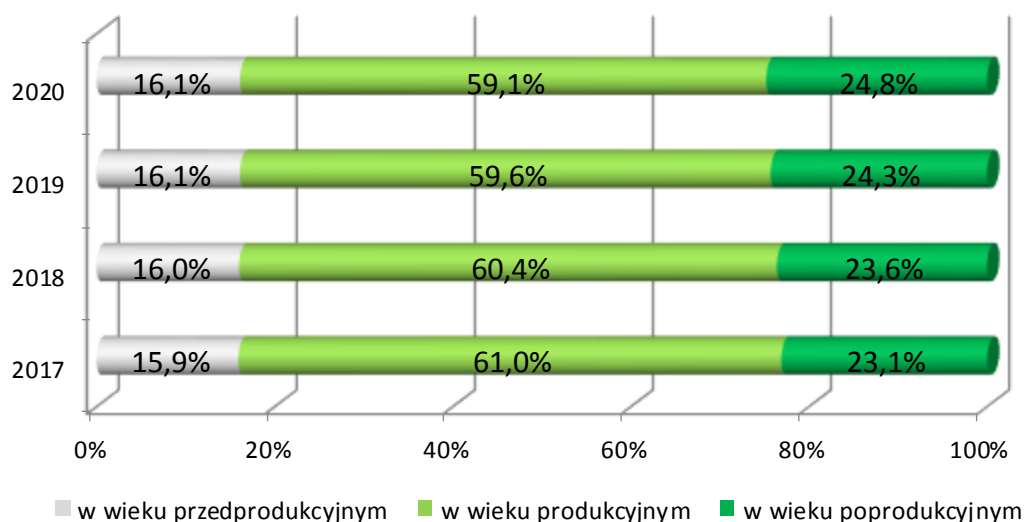
Mimo trudnych warunków wywołanych pandemią udało nam się w sposób płynny i efektywny realizować kluczowe zadania, a także wywiązać się z nowych obowiązków, które zostały nałożone na urzędy pracy.

Początek 2022 r. przyniósł jednak kolejne wyzwania, które były trudne do przewidzenia. Polski rynek pracy przechodzi teraz dynamiczne przemiany związane z napływem dużej liczby obywateli Ukrainy, poszukujących schronienia i zatrudnienia w związku z konfliktem zbrojnym. Jest to widoczne także w perspektywie lokalnej. Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku prowadzi działania wspierające obywateli Ukrainy w znalezieniu zatrudnienia. Realizacja tej pomocy jest jednak utrudniona m.in. ze względu na barierę językową i bariery psychologiczne. Nie wszyscy są gotowi do aktywności zawodowej. Wielu obywateli Ukrainy potrzebuje czasu na podjęcie decyzji dotyczących miejsca dalszego pobytu. Odrębną kwestię stanowią możliwości wykorzystania w pełni potencjału zawodowego obywateli Ukrainy przebywających na terenie powiatu prudnickiego. Organizacja tej pomocy wymaga współpracy różnych jednostek samorządowych.

Sytuacja demograficzna

Procesy demograficzne stają się przede wszystkim wyzwaniem dla rynku pracy, gdyż powodują zmniejszanie się zasobów siły roboczej oraz zwiększanie udziału osób starszych w grupie osób w wieku produkcyjnym. Zjawisko to dostrzegane jest w kraju, województwie, naszym powiecie a także w naszej gminie. W czerwcu 2021 roku liczba mieszkańców w gminie wyniosła 26 623 osoby, co w porównaniu do grudnia 2020 roku oznaczało spadek o 177 osób. W 2020 roku 59,1% mieszkańców gminy stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. W ostatnich latach dostrzegalny był stopniowy spadek liczby ludności w tej grupie. W okresie 2017 – 2020 wzrastał odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym. Poniżej struktura mieszkańców gminy.

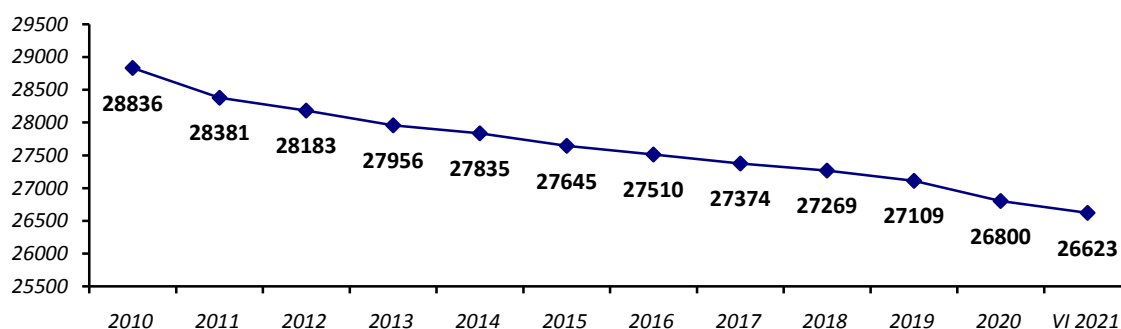
Wykres 1. Struktura mieszkańców gminy pod względem wieku

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl> według stanu z końca każdego roku

W Gminie Prudnik odnotowuje się sukcesywny spadek liczby ludności. Na koniec grudnia 2010 roku w gminie zamieszkiwało **28 836** osób, natomiast na koniec czerwca 2021 roku **26 623** osoby, czyli o **2 213** osób mniej.

Wykres 2. Liczba ludności w Gminie Prudnik

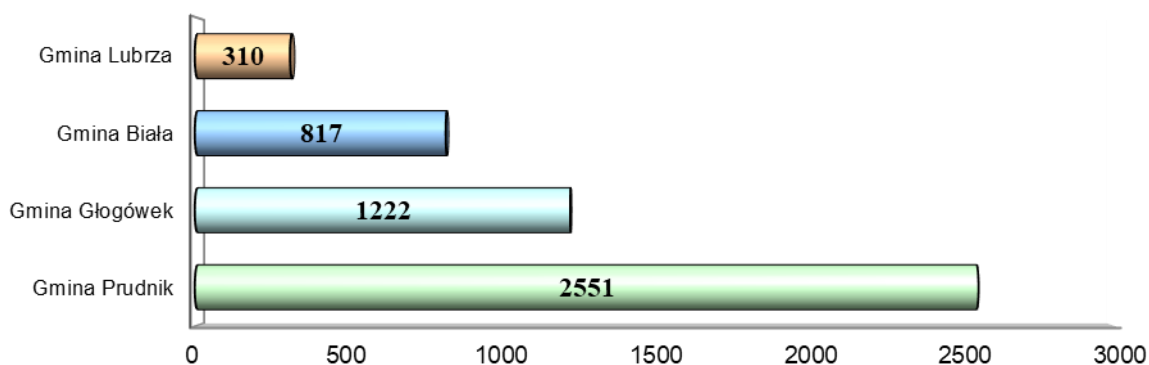
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Podmioty gospodarcze

Na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego wg stanu na koniec I kwartału br. na terenie gminy działalność prowadziło 2551 podmiotów gospodarczych, w tym 2463 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz podmioty zatrudniające do 9 pracowników, 66 podmiotów zatrudniających od 10 do 49 pracowników, 20 firm od 50 do 249 pracowników, natomiast powyżej 250 pracowników zatrudniają 2 podmioty. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych 93,7 % znajdują się w sektorze prywatnym. Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w zakresie:

- handlu hurtowego i detalicznego, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – 591,
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 365,
- budownictwa – 309,
- przetwórstwa przemysłowego – 191,
- opieki zdrowotnej i pomocy społecznej – 144,
- edukacji – 105,
- transportu i gospodarki magazynowej – 83,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 66,
- działalność prawnicza i rachunkowo-księgowej – 52,
- działalność w zakresie architektury i inżynierii – 46.

Wykres 3. Podmioty gospodarcze w gminach powiatu prudnickiego wg stanu z końca I kwartału 2022 roku

Źródło danych: <http://www.stat.gov.pl>

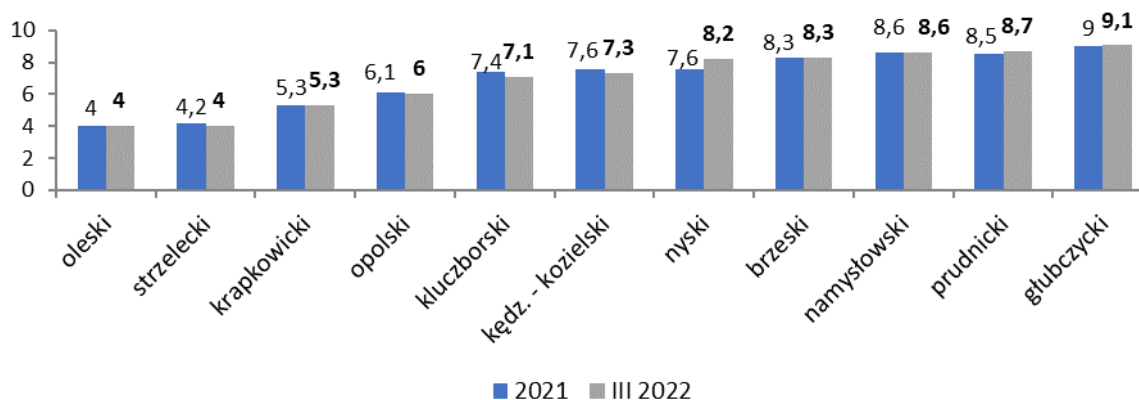
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W okresie pandemii COVID-19 żaden podmiot nie zgłaszał do tut. urzędu zamiaru zmniejszenia zatrudnienia lub zamknięcia działalności. PUP wspierał pracodawców i przedsiębiorców w ramach tarczy antykryzysowej. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2021 roku liczba podmiotów gospodarczych w gminie zwiększyła się o 78 w stosunku do roku poprzedniego.

Stan i struktura osób bezrobotnych

Od momentu pojawienia się wirusa SARS CoV-2 sytuacja na lokalnym rynku pracy zmieniała się dynamicznie. Na koniec 2020 roku w tut. urzędzie zarejestrowanych było 1676 osób, a na koniec 2021 roku nastąpił spadek o 225 osób. Sytuacja na rynku pracy oraz wsparcie pracodawców i osób bezrobotnych ze strony PUP dały wymierny efekt w postaci znacznego obniżenia liczby osób pozostających bez zatrudnienia. Przełożyło się to na poziom stopy bezrobocia na terenie powiatu. Na koniec grudnia 2021 r. wynosiła ona 8,5 %, a w 2020 r. – 9,7%. Taka sytuacja ma miejsce także w innych powiatach województwa opolskiego. Na koniec I kwartału br. stopa bezrobocia w powiecie wzrosła i wyniosła 8,7%.

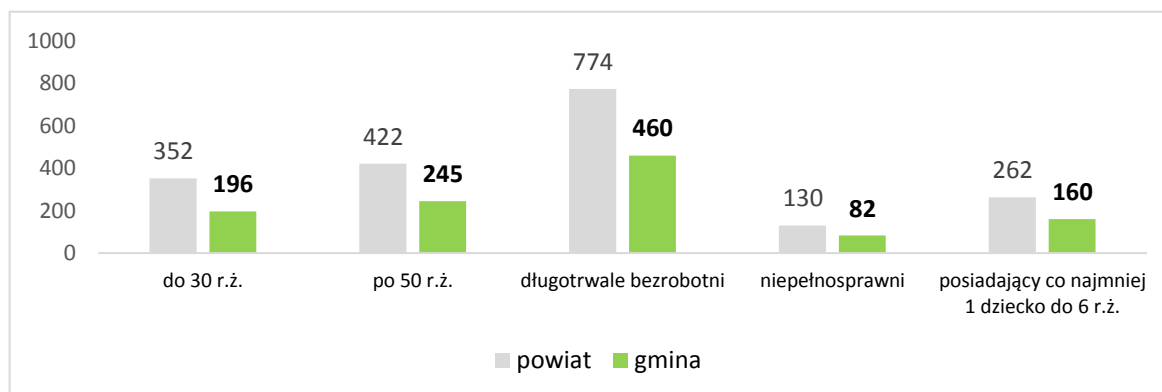
Wykres 4. Stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa opolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na koniec kwietnia 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku zarejestrowanych było 1498 osób bezrobotnych, z czego 55 % stanowiły kobiety. Natomiast w gminie było 894 osób bezrobotnych i podobnie jak w powiecie 55% stanowiły kobiety. Uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych było 143 osoby, co stanowiło 16% ogółu zarejestrowanych.

Wykres 5. Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy - stan koniec kwietnia 2022 r.

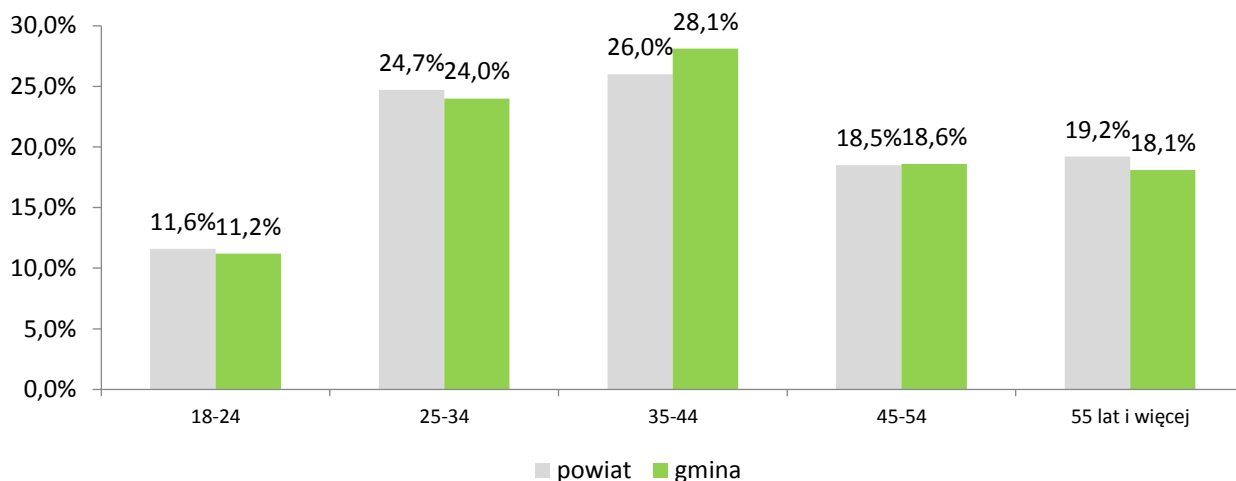
Źródło: opracowanie własne

Poziom wykształcenia oraz wiek wpływa w sposób bezpośredni na możliwość znalezienia pracy przez bezrobotnego i w dużym stopniu decyduje o długości przebywania na bezrobociu i szybkim pozyskaniu pracy.

Na tle powiatu, Gmina Prudnik charakteryzuje się nieco niższym udziałem wśród osób bezrobotnych, osób młodych w wieku 18-24 lat. Odsetek osób młodych w gminie wynosi 11,2%, w powiecie kształtuje się natomiast na poziomie 11,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby bezrobotne w wieku 25-44 lat stanowią większy udział w gminie (52,1% ogółu), w powiecie wynosi on 50,7%. Odsetek osób powyżej 45 lat większy

jest w powiecie, gdzie wynosi 37,7%, natomiast w gminie kształtuje się na poziomie 36,7%. Struktura wieku osób bezrobotnych w gminie oraz powiecie przedstawiono na wykresie 6.

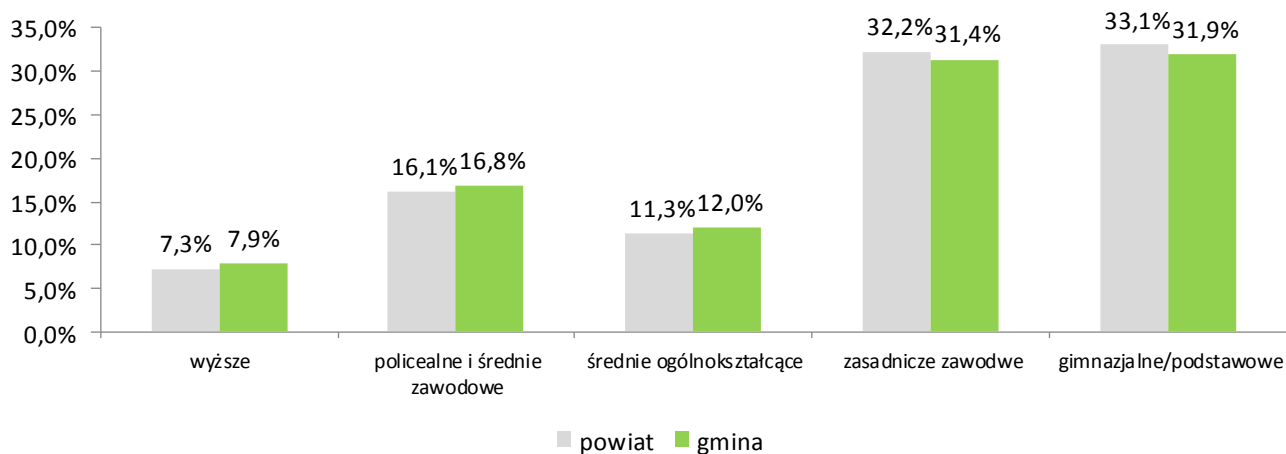
Wykres 6. Struktura bezrobotnych w gminie i powiecie ze względu na wiek

Opracowanie własne

W ogólnej liczbie zarejestrowanych na terenie gminy bezrobotnych najliczniejszy udział mają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym/podstawowym – 63,3% ogółu (w przypadku powiatu wynosi 65,3%). Mniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 12,0% oraz policealnym i średnim zawodowym – 16,8% ogółu w gminie, nieco mniej i wynosi odpowiednio 11,3% i 16,1%. Z kolei z wykształceniem wyższym w gminie zarejestrowanych jest 7,9% osób bezrobotnych (w powiecie 7,3%). Dane obrazujące strukturę osób bezrobotnych w gminie oraz w powiecie w podziale ze względu na wykształcenie ilustruje wykres 7.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych w gminie i powiecie ze względu na wykształcenie

Opracowanie własne

Podstawowe działania PUP w Prudniku zrealizowane w 2022 r.

Zakres działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku, poza finansowaniem poszczególnych form aktywizacji, obejmuje także wspieranie aktywności zawodowej zarejestrowanych klientów, z wykorzystaniem przewidzianych przepisami prawa usług rynku pracy. Działania te służą uzyskaniu zatrudnienia oraz pobudzaniu aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a ich realizacja przyczynia się w sposób znaczący do poprawy sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

W katalogu zadań wymienionych przez ustawodawcę pośrednictwo pracy postawione zostało na pierwszym miejscu spośród podstawowych usług rynku pracy, które pełni wiodącą rolę wśród programów przeciwdziałaniu bezrobociu. Zatem priorytetem dla Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku jest podejmowanie aktywnych działań mających na celu ożywienie lokalnego rynku pracy, jak również aktywizacja i pozyskanie do współpracy nowych pracodawców i jak największej liczby miejsc pracy.

W ramach pośrednictwa pracy do końca kwietnia 2022 r. tut. urząd pozyskał 279 ofert pracy na 443 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z czego 193 oferty na 295 miejsc pochodziło z Gminy Prudnik.

Ponadto:

- udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- upowszechniania ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy; do Tygodnika Prudnickiego, Prudnik 24,
- udziela pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
- informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami na terenie PUP i u pracodawcy;
- współdziała z innymi powiatowymi urzędami pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
- informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Kolejną realizowaną usługą jest poradnictwo zawodowe. Polega ono na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy. Pomaga również w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także w przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy. W Powiatowym Urzędzie Pracy usługa ta świadczona jest przez doradców zawodowych w związku z inicjatywą osoby zarejestrowanej, na wniosek pracownika urzędu realizującego inną usługę rynku pracy albo na wniosek pracodawców.

W ramach tej usługi doradcy zawodowi przeprowadzili 161 porad indywidualnych z osobami bezrobotnymi. Ponadto doradca zawodowy uczestniczy w spotkaniach informacyjnych dla młodzieży szkolnej z zakresu informacji.

Ostatnią ustawową usługą świadczoną przez tut. urząd jest organizacja szkoleń. Dlatego też urząd pracy inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia. W 2022 roku zorganizowano i sfinansowano szkolenia dla 45 osób bezrobotnych, w tym 26 osób z Gminy Prudnik.

Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku realizuje zadania dotyczące zatrudniania cudzoziemców, które w ramach tzw. procedury uproszczonej, pozwalają cudzoziemcom wykonywać pracę w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.

W 2022 r. do tut. urzędu wpłynęło 335 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi i 7 wniosków o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy na 62 stanowiska. Wpłynęło również 6 wniosków o wydanie zezwolenia na prace sezonowe. 30 pracodawców złożyło powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy dla 67 obywateli Ukrainy.

Poprzez środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku finansuje działania na rzecz kształcenia pracowników i pracodawców. Główny cel tego instrumentu nakierowany jest na zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące, poprzez zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy firm. KFS daje możliwość finansowania kształcenia w zakresie dopasowania kompetencji pracodawców i pracowników do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki, wspomaga przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności. W 2022 r. PUP otrzymał kwotę 157 400 zł. Podpisano 19 umów na dofinansowanie kształcenia 121 pracowników i 3 pracodawców.

Na koniec kwietnia 2022 r. zaktywizowano **173** osoby bezrobotne z Gminy Prudnik. Wsparcie finansowane było z projektów unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, a także z Funduszu Pracy.

W wyniku podjętych działań powstały 6 nowych podmiotów gospodarczych oraz utworzono 68 miejsc pracy. Ponadto 255 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie.

Do kwietnia 2022 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystały 173 osoby z Gminy Prudnik, w tym:

- 43 osoby skierowano do odbywania stażu, w tym 3 obywateli Ukrainy,
- 26 osób skierowano na szkolenie, w tym 20 obywateli Ukrainy
- 5 osób uzyskało zatrudnienie w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego,
- 6 osób otrzymało środki na uruchomienie działalności gospodarczej,
- 22 osoby podjęło zatrudnienie w ramach robót publicznych, w tym 6 obywateli Ukrainy,
- 33 osoby skierowano do prac interwencyjnych, w tym 4 obywateli Ukrainy
- 6 osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 30 osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne
- 2 osoby podjęły zatrudnienie w ramach dofinansowania wynagrodzenia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia.

Ponadto:

- 517 osób zarejestrowało się w tut. urzędzie, w tym 67 osób to obywatele Ukrainy,
- 490 osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji osób bezrobotnych, w tym 255 osób z tyt. podjęcia pracy (14 obywateli Ukrainy), 72 osoby z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy.

Projekty realizowane przez PUP w Prudniku zrealizowane w 2022 r.

Podobnie jak w latach ubiegłych urząd realizuje dwa projekty unijne pn. ” Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie prudnickim”, „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie prudnickim” oraz dodatkowo projekt „Młodzi Przedsiębiorcy w powiecie prudnickim”. Łączna wartość środków przeznaczonych na realizację w/w projektów wynosi 3 266 643,41 zł. W ramach projektów finansowane są staże, szkolenia, bony na zasiedlenie, prace interwencyjne, dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej oraz refundacje stanowiska pracy.

Oprócz w/w środków PUP otrzymał 3 397 773,95 zł z Funduszu Pracy na realizację programów pomocy osobom bezrobotnym i wsparcie lokalnych pracodawców oraz 157 400,00 zł na rzecz kształcenia pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Tarcza antykryzysowa

W latach 2020 – 2021 Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku realizował nowe zadania związane z wypłatą wsparcia w ramach tzw. „tarczy antykryzysowej” dla przedsiębiorców z terenu powiatu prudnickiego. Dzięki dobrej organizacji i współpracy lokalni przedsiębiorcy i pracodawcy otrzymali wsparcie w łącznej wysokości ponad 20 mln zł.

Nowe instrumenty finansowe adresowane były do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zgodnie z definicją Prawa przedsiębiorców, które poniosły negatywne skutki w wyniku epidemii koronawirusa. Nowe rozwiązania były obligatoryjną formą wsparcia, jeżeli przedsiębiorca spełniał warunki określone przepisami ustawy.

Od kwietnia 2020 roku obsłużono 3180 wniosków na łączną kwotę wsparcia **20 718 114,25 zł.**

Tab. 1 Realizacja wsparcia w ramach „Tarczy antykryzysowej”

Forma wsparcia	Liczba podmiotów, którym wypłacono wsparcie	Łączna kwota wsparcia
Niskooprocentowana pożyczka dla mikroprzedsiębiorców	1859	9 198 238,18 zł
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.	275	6 034 119,00 zł
Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych.	364	1 862 000,00 zł
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych i kościelnej osoby prawnej	4	233 757,07 zł
Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż	115	575 000,00 zł
Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż udzielana na podstawie rozporządzenia rozdział 3	563	2 815 000,00 zł
RAZEM	3 180	20 718 114,25 zł

Źródło: opracowanie własne